

stab kultur

Notat

Til: Birthe Smistad

Kopi til: Rune Johnsen

Saksbehandler: Ane Steingilda Alvestad

Vår referanse: 22/5847-4

Dato: 04.07.2022

Gnr. 3, bnr. 36- kommuneantikvarens kommentar

Viser til befaring i dag 04.07.22. Tilstede: Olav Liknes (ansvarlig søker) Rune Johnsen og Ane Steingilda Alvestad (Karmøy kommune)

Sjøhuset på 3/36 er antakelig oppført på begynnelsen av 1900-tallet. Mulig byggeår er 1914 jf. matrikkeldata. Dette byggeåret stemmer godt overens med tidsepoken mange av sjøhusene som står i Veavågen i dag er bygget. Særlig i første verdenskrig gav sild og fisk høye inntekter. Langs hele Veavågen ble det bygget store sjøhus for salting, fiskemottak og skipshandel i denne perioden. Flere av sjøhusene langs vågen er revet, og man skal være forsiktig med å fortsette slik om spor etter Veabygdas viktige fiskerihistorie skal bevares.

Sjøhuset består av en «hovedbygning» med to sidefløyer. Hovedbygningen er bygget på en støpt sildekum. Støpte sildekummer ble vanlig fra omkring 1913 (jf. Karmøys historie bind 5) På sildekummen er det bygget en trekonstruksjon som ser ut til å ha et eldre preg enn antatt byggeår. Det var ikke uvanlig at man gjenbrakte bygningsdeler. Konstruksjonen i 1. etasje er laget av øksete rundbjelker og kan stamme fra et eldre sjøhus. De synlige gulvbjelkene mellom kjeller og 1. etasje er sagd. Sagde bjelker er antakelig nyere enn de hugde.

Sjøhuset har for det meste liggende dobbelfalset kledning med staff. Dette er en kledningstype som var vanlig på begynnelsen av 1900-tallet og er sannsynligvis den originale kledningen. På sidefløy mot øst er det stående kledning, det samme gjelder for deler av sidefløy mot vest. Taket er tekket med gamle teglpanner. På gavlvegg mot sør er det flere originale vinduer, samt enkle labankdører. Mot sjøen er det ingen vinduer. Her er det flere døråpninger med enkle labank-skyvedører. Mot sjøen er det også et karakteristisk vindehus.

Hovedtakets konstruksjon ser ut til å være svekket. Taket i sidefløyen mot øst er rast sammen. Mot vest er flere takpanner rast av taket, råteskader. Generelt bærer bygningen preg av manglende vedlikehold over lang tid. For å sette i stand bygningen kreves en håndverker med kompetanse innen bygningsvern og tradisjonshåndverk, og erfaring med tilsvarende restaureringsprosjekter.

Konklusjon:

Kommuneantikvaren er fremdeles negativ til riving på bakgrunn av historisk verdi og bygningens autentisitet. Ikke minst er bygningen en svært viktig del av kulturmiljøet langs Veavågen som er preget av naust og sjøhus bygget for fiskeriene. Kommuneantikvaren anbefaler at tiltakshaver oppretter kontakt med håndverker med erfaring innen tradisjonshåndverk og restaurering. Håndverkeren kan rådgi ift. restaurering, og anslå hvilken kostnad som knytter seg til dette.

Kommuneantikvaren er innforstått med at bygget er i dårlig stand, men mener fremdeles det er mulig å redde bygningen. Etter all sannsynlighet må sidefløyene og takkonstruksjon på «hovedbygningen» demonteres og gjenoppbygges/erstattes. (Brukbare bygningsdeler kan gjenbrukes)

Det finnes muligheter for tilskudd til istandsetting av eldre bygninger.

Aktuelle tilskuddsmuligheter:

- Rogaland fylkeskommune: <https://www.rogfk.no/vare-tjenester/stotte-stipend-og-priser/okonomisk-stotte-og-stipend/kulturminner-og-vern/tilskudd-til-verneverdige-bygg-og-anlegg/> Frist 1. november.
- www.kulturminnefondet.no Løpende søknadsfrist.

Felles for tilskuddsordningene er at man ikke kan sette i gang med prosjektet før svar foreligger.

Kommuneantikvaren har også en mindre tilskuddspost. Kommuneantikvaren vil gjerne bidra med et økonomisk tilskudd som kan benyttes til få en erfaren håndverker til å lage en konkret plan og et kostnadsoverslag for restaureringen. Dette kan igjen benyttes som grunnlag for å søke om tilskudd til prosjektet. Vi stiller gjerne på et møte med tiltakshaver / ansvarlig søker for å bidra til restaurering og hjelpe til med å søke om tilskudd til prosjektet.

Dersom det likevel skulle gis tillatelse til riving av bygningen mener kommuneantikvaren at det bør stilles krav om gjenoppbygging som kopi av eksisterende bygg.